

CERTYFIKACJA CYTODIAGNOSTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM PROFILAKTYKI RAKA SZYJKI MACICY

WYNIKI DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W 2022 r.

Egzamin certyfikujący dla cytodiagnostów polegał na ocenie 20 preparatów cytologicznych, wyselekcjonowanych przez ekspertów w dziedzinie cytologii ginekologicznej. Wszystkie preparaty egzaminacyjne wykonane były techniką konwencjonalną. W zestawie znalazły się preparaty prawidłowe (nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych ani nowotworowych), nieprawidłowe (obecne zmiany śródnabłonkowe, o różnym stopniu nieprawidłowości takie jak ASC-US, LSIL, ASC-H, HSIL i rak płaskonabłonkowy) oraz nienadające się do oceny. Każdy z preparatów nieprawidłowych posiadał potwierdzenie kliniczne, kolposkopowe i histopatologiczne. Na ocenę preparatów uczestnicy mieli 3 godziny zegarowe. Następnie każdy z uczestników omawiał swój wynik indywidualnie z ekspertem.

W celu porównania wyników poszczególnych uczestników egzaminu z oceną ekspertów COK wyliczono odsetki zgodnych ocen oraz współczynnik kappa (κ) zgodności oceniających według trzech rodzajów kodowań:

- ogólnego (nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych vs stwierdzono zmiany śródnabłonkowe (łączenie wszystkie preparaty dodatnie \geq ASC-US) vs rozmaz nie nadaje się do oceny),
- zagregowanego (nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych vs stwierdzono zmiany śródnabłonkowe niskiego stopnia (ASC-US, LSIL) vs stwierdzono zmiany śródnabłonkowe dużego stopnia lub ich podejrzenie (ASC-H, HSIL, rak) vs rozmaz nie nadaje się do oceny),
- szczegółowego (ASC-US vs LSIL vs ASC-H vs HSIL vs rak płaskonabłonkowy vs AGC vs nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych vs rozmaz nie nadaje się do oceny).

Współczynnik kappa (κ) zgodności oceniających eliminuje możliwość zgodności ocen wynikającą wyłącznie z przypadku. Zwyczajowo wartości κ z zakresu (0;1) są interpretowane według skali Landisa i Kocha jako zgodność:

- 0.0 – 0.2 – niewielka,
- 0.2 – 0.4 – akceptowalna,
- 0.4 – 0.6 – umiarkowana,
- 0.6 – 0.8 – istotna,
- 0.8 – 1.0 – prawie doskonała.

Podobnie jak w latach poprzednich, przy analizie wyników egzaminów uzyskanych w 2022 r. za najbardziej obiektywne uznano kodowanie zagregowane, gdyż tylko przy takiej rozbieżności ocen dalsze postępowanie kliniczne z pacjentką nie ulega zmianie.

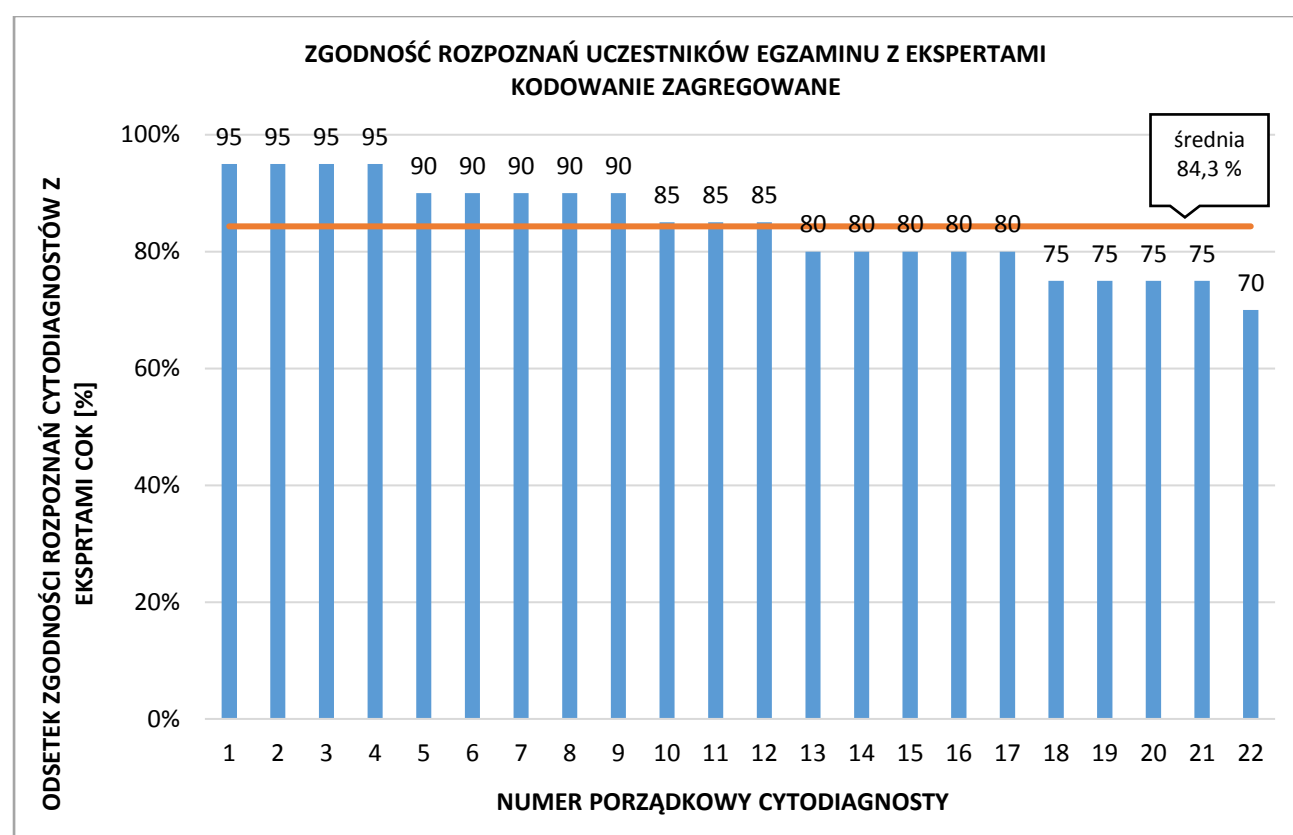
Analiza przeprowadzona na podstawie danych z egzaminów dla cytodiagnostów wskazuje na stosunkowo wysoką zgodność rozpoznań uczestników z rozpoznaniem ekspertów. Średni wynik odsetka zgodności rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami, według kodowania zagregowanego, wyniósł 84,3 %, gdzie współczynnik kappa o wartości 0,737 wskazuje na prawie doskonałą zgodność tych rozpoznań (Tabela 1). Większość uczestników egzaminu – 12 z 22 osób, otrzymała wynik powyżej średniego odsetka zgodności rozpoznań z ekspertami, co oznacza iż ocenili prawidłowo 17 z 20 rozmazów cytologicznych. Najlepszy tegoroczny wynik wyniósł 70 %, co oznacza iż dany uczestnik rozpoznał prawidłowo 14 z 20 rozmazów. Uczestnik ten z uwagi na otrzymany najlepszy wynik, został zaproszony do dobrowolnego udziału

w szkoleniach dla cytodiagnostów organizowanych przez Centralny Ośrodek Koordynujący. Wyniki dotyczące odsetka zgodności ocen poszczególnych uczestników z ekspertami przedstawiono na Wykresie 1.

Tabela 1. Średnia zgodność uczestników egzaminu z ekspertami dla trzech rodzajów kodowań.

kodowanie	średnia zgodność uczestników egzaminu z ekspertami COK (95% CI)		
	% zgodnych ocen	współczynnik zgodności kappa	
ogólne	92.7 (90.7-94.8)	0.870 (0.833-0.907)	zgodność prawie doskonała
zagregowane	84.3 (81.1-87.5)	0.781 (0.737-0.825)	zgodność prawie doskonała
szczegółowe	69.5 (66.0-73.0)	0.623 (0.581-0.665)	zgodność istotna

Wykres 1. Zgodność rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami wg kodowania zagregowanego.

Średnio 88,6 % uczestników egzaminu prawidłowo oceniło preparaty nienadające się do oceny. Preparaty ocenione przez ekspertów jako prawidłowe, zostały również ocenione za prawidłowe przez 87,7 % uczestników egzaminu.

Według kodowania zagregowanego, uczestnicy egzaminu osiągnęli najlepszą zgodność z ocenami ekspertów w zakresie preparatów ze zmianami śródnabłonkowymi wysokiego stopnia, tj. 90,9 %, natomiast najgorszą w przypadku preparatów ze zmianami śródnabłonkowymi niskiego stopnia – 70,0 %. Wyniki te są podobne do wyników z roku 2021 r. co sugeruje, że preparaty ze zmianami śródnabłonkowymi niskiego stopnia sprawiają cytodiagnostom większą trudność w ocenie niż ze zmianami śródnabłonkowymi wysokiego

stopnia. Szczegółowe wyniki dotyczące odsetka zgodności rozpoznań tegorocznych uczestników z ekspertami, według kodowania zagregowanego, przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Odsetek zgodność rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami wg kodowania zagregowanego.

Zgodność rozpoznań uczestników egzaminów z ekspertami (wg kodowania zagregowanego)				
Rozpoznania ekspertów	nienadający się do oceny	prawidłowy	zmiany śródnabłonkowe niskiego stopnia	zmiany śródnabłonkowe wysokiego stopnia
Odsetek [%] zgodności uczestników egzaminu z ekspertami	88,6	87,7,7	70,0	90,9

W poszczególnych kategoriach rozpoznań (tj. według kodowania szczegółowego) uczestnikom egzaminu, podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej problemów przysporzyły preparaty ocenione przez ekspertów jako ASC-US (średnio 34,1 % uczestników również postawiło rozpoznanie ASC-US), oraz ASC-H (średnio 40,9 % uczestników również postawiło rozpoznanie ASC-H). W przypadku preparatów ocenionych przez ekspertów jako LSIL 59,1 % uczestników oceniło te preparaty prawidłowo. W przypadku kodowania szczegółowego preparatów nieprawidłowych, uczestnicy egzaminu wykazali się najlepszą zgodnością z ekspertami w przypadku rozpoznań HSIL i raka płaskonabłonkowego, zarówno w jednym jak i drugim przypadku 68,2 % uczestników oceniło te preparaty prawidłowo. Szczegółowe wyniki dotyczące odsetka zgodności rozpoznań uczestników z ekspertami według kodowania zagregowanego przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Odsetek zgodność rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami wg kodowania szczegółowego.

Zgodność rozpoznań uczestników egzaminów z ekspertami COK (wg kodowania szczegółowego)							
Rozpoznania ekspertów	nienadający się do oceny	prawidłowy	ASC-US	LSIL	ASC-H	HSIL	rak płaskonabłonkowy
Odsetek [%] zgodności uczestników egzaminu z ekspertami	88,6	87,7	34,1	59,1	40,9	68,2	68,2

Na podstawie wyników uzyskanych z egzaminów dla Cytodiagnostów oraz wypracowanych w 2022 roku zasad, COK planuje przygotowania ostatecznego systemu obowiązkowej ewaluacji jakości i regularnej certyfikacji/recertyfikacji cytodiagnostów realizujących etap diagnostyczny Programu profilaktyki raka szyjki macicy w Polsce we współpracy ze środowiskiem cytomorfologów i ekspertami w zakresie diagnostyki cytologicznej.